

burde man i Stedet for at gaa den Vej, Forslaget anviser, vistnok hellere dele Prøven i 2 Dele, en, som omfattede Litteraturhistorien og Litteraturkundskaben, og en anden, under hvilken alt det sproglige henlagdes; og for hver Del burde der saa gives een Karakter. Ved den skriftlige Prøve burde man lade den ene Stil (den saakaldte „fri“) falde helt bort.

Med Hensyn til Undervisningen i *Tysk* og *Engelsk* i V—VI Klasse synes Planens Bestemmelser mig hverken rigtig klare eller fuldt tilfredsstillende; snarere maa de, naar man holder sig til deres Ordlyd, vække adskillige alvorlige Betænklichkeiten. Jeg maa ganske vist anse det for fuldkommen rigtigt og nødvendigt, at man ved Undervisningen i det Sprog, der skal være *Hovedfaget*, stræber efter at bibringe Disciplene en saadan Sprogfærdighed, at de uden særlig Vanskelighed kan *skrive* Sproget, og at de i det mindste ikke staa aldeles hjælpeløse over for den Opgave at kunne *tale* det; men med Hensyn til dette sidste maa man dog vogte sig vel for at sætte Fordringerne for højt op: de vil dog alligevel aldrig kunne realiseres; at tale et fremmed Sprog kan man aldrig lære ordentligt, før man kommer til at bevæge sig mellem selve det fremmede Folk, der taler det. At kunne *læse* Sproget med Lethed maa naturligvis altid blive det Hovedmaal, man maa stræbe hen imod; og saa gælder det da om at faa Evnen til at læse *med indtrængende Forstaaelse*. Derfor maa ogsaa *Oversættelsen*, hvorigennem en virkelig sikker og forstaaende Tilegnelse af det læste efter min Overbevisning alene er mulig og alene kan lægges for Dagen, over alt komme til sin fulde Ret, saavel ved den daglige Undervisning som ved Eksamen, og baade ved den statariske og kursoriske Læsning; efter Forslagets Ordlyd ser det ud, som om dette ikke er tilstrækkeligt paaagtet. Dernæst maa det kræves, at der særlig til den statariske Læsning skal vælges *virkelig værdifuld og betydningsfuld Litteratur*; og der maa i de endelige Bestemmelser om, hvilke Krav der i saa Henseende skal stilles, nævnes en bestemt Række Værker af denne Karakter, som skal opgives, om end en saadan Liste kun bør opstilles som en *Vejledning* for Valget og ikke paa nogen Maade være absolut bindende. I *Bifaget* maa Bestræbelsen efter at bibringe Disciplene Sprogfærdighed absolut mest sigte hen paa Læsningen, kun i indskrænket Maal paa den skriftlige Brug, og slet ikke eller dog kun ganske lidt paa Talen; og ved Valget af Læsestoffet maa man naturligvis ogsaa her følge samme Regel som ovenfor. Det er navnlig ved Undervisningen i Hovedfaget ganske naturligt, at Læreren ved den daglige Undervisning i betydelig Udstrækning baade holder sin Eksamination og giver sine Forklaringer i selve det fremmede Sprog; men ved Afgangsprøven, hvor Forholdene ikke plejer at være ganske normale, hverken for Læreren eller for Eksaminanderne, bør dog vistnok en Eksamination paa det fremmede Sprog enten helt bortfalde eller begrænses meget betydeligt. En Stilprøve hører vistnok egentlig kun hjemme i Hovedsproget, og om en skriftlig Prøve af den i Planen foreslaede Karakter tror jeg der slet ikke kan være Tale, da de tilfældige Forskelligheder i Opfattelsesevne og Hukommelse hos de enkelte Elever derved let vil kunne komme til at spille en for stor Rolle.

*Latin*undervisningen er for den nye Retning bleven indskrænket overmaade stærkt. At Inspektionens Flertal ved Reformforhandlingerne i 1889 fastholdt dette Fag i stor Udstrækning, kom simpelthen deraf, at man den Gang tænkte sig den foreslaede nye Undervisningsplan som gældende for *alle* Disciple, idet det jo var Mening, at de to bestaaende Retninger skulde ophæves; og man var da bange for at gøre Bruddet med den gamle Ordning alt for stærkt. Dette Hensyn maatte senere falde bort, da man vilde lade de to Linier vedblive at bestaa og kun indføre en ny ved Siden af dem. Naar man ikke desto mindre endnu ved Forslaget fra 1898 indrømmede Latin en meget betydeligt Raaderum inden for den 3dje Retning, beroede dette dels paa en vis Æmhed over for det gamle, som det ikke var ganske let at frigøre sig for, skønt man burde have gjort det i Betragtning af, at det gamle dog vilde faa alt, hvad der med Rette kunde tilkomme det, naar særlig den sproglig-historiske Linie vedblev at bestaa, dels paa, at man ikke var ganske klar over, hvor højt man skulde sætte Maalet for Undervisningen i de nyere Sprog inden for den 3dje Retning, og tænkte sig, at man kunde nøjes med at sætte det betydelig lavere end nu. Men efter at man er bleven klar over, at de nyere Sprog maa have et langt større Raaderum (særlig for Hovedsprogets Vedkommende), hvis den Grundtanke skal kunne gennemføres paa en ordentlig og forsvarlig Maade, hvorover den nye Retning er bygget, nemlig at grundlægge en humanistisk Dannelse væsentlig paa Studiet af de nyere Sprog og